

Staatsbosbeheer – Nationaal Park Duinen van Texel
Ruijslaan 92, 1796 AZ De Koog
T 0222-317741
www.staatsbosbeheer.nl

De Dennen

Onderdeel van Nationaal Park Duinen van Texel

Wandelen
Fietsen
Paardrijden

De Dennen

De Dennen is het deel van het Nationaal Park Duinen van Texel met de meeste mogelijkheden om in de natuur te recreëren. U kunt er volop wandelen, fietsen, paardrijden en picknicken. Er is ook een barbecue-terrein en een terreinfietsroute. De bosspeelplaatsen zijn zeer geschikt voor kinderspelletjes zoals vlaggenroof en boompje verwisselen. De natuurspaden De Mient en Het Alloo laten u de natuur van het bos ontdekken. Het Sommeltjespad in de Evertse Koog is een ontdekkingspad voor jonge kinderen. Het Alloopad is ook toegankelijk voor blinden, slechtzienden en mensen in een rolstoel.

Bosaanleg

Het grootste deel van het Texelse bos is aangeplant in de periode 1898-1921. Het was een pioniersbos in een gebied zonder (gematigd) bosklimaat. Het was ook een eenvormig bos: grote oppervlakten geplante bomen van één soort en leeftijd. De weersomstandigheden zijn extreem: veel (zee)wind en een arme bodem.

Het Texelse bos is aangelegd om de 'woeste gronden' productief te maken. Deze woeste gronden waren vooral natte heidevelden, die in gebruik waren als mientgronden. Mient komt van gemeenschappelijk. De Kooger Mient en Westermient werden gebruikt door de gemeenschappen van De Koog en De Westen. Van deze heidevelden zijn in De Dennen enkele snippertjes overgebleven.

Te nat of te droog

Bij de bosaanleg op de mientgronden stuitte Staatsbosbeheer op een aantal problemen. Het eerste obstakel was water. De grond was op veel plaatsen te nat. Door de aanleg van sloten kon het overtollige water via de polders naar zee wegstromen. Op andere plaatsen was het juist de droogte die voor moeilijkheden zorgde. Daar is met water volgezogen turf in de plantgaten bij de wortels van de jonge dennen gelegd. Zo kon de jonge aanplant periodes van droogte beter doorstaan. Een deel van De Dennen heet daarom ook het 'Turfveld'. Vaak werd de grond een halve meter diep omgespit of met behulp van ossen omgeploegd en daarna verrijkt met compost.

Zoute zeewind

Een ander probleem bij de bosaanleg was de zeewind. Storm voert vanuit zee zoutdeeltjes aan,

waardoor bladeren, naalden en knoppen uitdrogen. Het zout trekt water uit het blad. Vooral bomen die aan de westelijke bosrand staan, hebben het zwaar te verduren. Voor een goede groei van de naaldbomen, plantte Staatsbosbeheer loofbomen aan de westrand van de bossen. Loofbomen krijgen, anders dan naaldbomen, ieder voorjaar nieuwe bladeren en twijgen. Hierdoor heeft zout minder negatieve invloed op loofbomen. De loofbomen vormen zo een buffer, waarachter de rest van het bos kan schuilen.

Het effect van de wind op de beschutte bomen is duidelijk zichtbaar. Bomen groeien, naarmate ze meer in de luwte staan, steeds hoger. Hierdoor loopt de westelijke bosrand op Texel schuin op richting het oosten. Naaldbomen blijken onder deze omstandigheden ook langdurig in de bosrand te kunnen overleven. Ze moeten dan wel zoveel ruimte hebben, dat ze hun burens niet kunnen raken. De bomen houden dan levende takken tot onder aan de stam. Een bijkomend voordeel is dat in de open ruimtes zaden kunnen ontkiemen en het bos zich kan verjongen.

Natuurlijker bos

Het bosbeleid is in de loop der jaren veranderd. In De Dennen streeft Staatsbosbeheer naar een zo natuurlijk mogelijk bos met veel ruimte voor recreatie. Het doel is een bos dat zichzelf in stand houdt en waar bomen van alle leeftijden door elkaar voorkomen. In een dergelijk bos groeien vooral soorten bomen, struiken en planten, die van nature in Nederland thuishoren en passen bij de groeiplaats. Enkele uitheemse Corsicaanse en Oostenrijkse den zijn soorten die zo'n belangrijke functie hebben

Kinderen kunnen zich volledig uitleven op de bosspeelplaats.

De grote bonte specht profiteert van de dode bomen in het bos.

langs de kust, dat Staatsbosbeheer doet alsof ze daar inheems zijn. Een natuurlijker bos biedt een grote verscheidenheid aan voedsel en schuilplaatsen voor allerlei soorten planten en dieren. Bovendien is een dergelijk bos minder gevoelig aantastingen door insecten.

In een natuurlijker bos is het belangrijk dat er voldoende dood hout is. Liggend, maar vooral ook staand dood hout biedt levensmogelijkheden aan schimmels en insecten. Insecten zijn op hun beurt voedsel voor vogels. Vogels, zoals spechten, nestelen graag in dood hout. Bacteriën, schimmels en insecten maken van dood hout voedingsstoffen, die door levende planten worden opgenomen. Dood hout is een onmisbare schakel in de kringloop van een bos.

Duinrellen

Staatsbosbeheer geeft een deel van de sloten een natuurlijker aanzien. De sloten, duinrellen genoemd, worden gevoed door kwelwater uit de duinen. Dit water is erg schoon en heeft het hele jaar dezelfde temperatuur, een verschijnsel dat in Nederland zeldzaam is. Hier komen bijzondere planten en dieren voor. Een deel van deze duinrellen krijgt een kronkelende, beekachtige loop, zodat er meer dieren en plantensoorten kunnen leven. Stukken van de

Legenda

- ..... Rondwandeling
- ..... Natuurpad
- - - - - Ruiterpad
- - - - - Ruiter/menpad
- ..... Sommeltjespad
- - - - - Fietspad
- Verharde weg
- Wandelpad
- Parkeerplaats
- Picknickbank
- Folderbakje
- Uitzijkpunt

oevers krijgen een natuurlijker karakter. Op sommige plaatsen is bos gekapt, waardoor meer licht op de grond kan komen. De duinrel De Tureluur is in 1997 al op deze manier veranderd. Hier staat ook één van educatieve grondwatermeters waarop u kunt zien hoe diep het grondwater zit.

Recreatie

Voor na de Tweede Wereldoorlog kreeg het Texelse bos, onder invloed van het toenemende aantal toeristen, er een functie bij: recreatiegebied; genieten in de natuur. Staatsbosbeheer heeft veel voorzieningen aangelegd, zoals wandel-, fiets- en ruiterspaden. Op deze paden bent u van harte welkom. Uw hond mag met u mee, in het grootste deel van het bos m.u.v. het begraaide gebied, mag

De Dennen vormen een aantrekkelijk wandelgebied voor iedereen.

dat ook zonder dat die is aangelijnd. In de duinen tussen bos en zee en in het bos de Evertse Koog mogen honden alleen van 1 september tot 1 maart loslopen op de paden. Laat ook in de natuur geen poep achter waar anderen in kunnen trappen.

Informatie

Voor meer informatie over het Duinpark en over het Nationaal Park Duinen van Texel kunt u terecht in Ecomare / Bezoekerscentrum Duinen van Texel, Ruijslaan 92, 1796 AZ De Koog, T 0222-317741, www.staatsbosbeheer.nl / www.ecomare.nl / www.npduinenvantexel.nl. Dagelijks geopend van 9.00-17.00 uur.

Staatsbosbeheer participeert in Nationaal Park Duinen van Texel.

NHTX – 004-10-01

© 2010 Staatsbosbeheer auteursrechten voorbehouden |
tekst: Staatsbosbeheer | Fotografie: Staatsbosbeheer |
Illustratie: E. van Mansvelt